

Om ICNP

Det internationella sjuksköterskesamfundet ICN (International Council of Nurses) har utvecklat terminologin International Classification for Nursing Practice (ICNP) för att kunna beskriva omvårdnad på ett systematiskt sätt. ICNP tillhandahåller en uppsättning standardiserade termer som kan användas för att registrera observationer och insatser från sjuksköterskor över hela världen. Detta både kring utredning och behandling utifrån ett omvårdnadsperspektiv. ICNP tillhandahåller också ett ramverk för att kunna dela data om omvårdnad och för att kunna jämföra praxis mellan olika vårdmiljöer, såväl nationellt som internationellt.

Följande fördelar kan förknippas med användning av ICNP.

ICNP hjälper till att:

- ge ett språk för att tänka och reflektera över, samt kommunicera kring omvårdnad
- öka synlighet av, och höja kvaliteten på, omvårdnaden
- stödja evidensbaserad praktik och bidra till ökad patientsäkerhet
- säkerställa att kunskapsområdet omvårdnad är representerat i tillräcklig grad i multidisciplinära hälsoinformationssystem
- skapa förutsättningar för att kunna hämta ut data från informationssystemen för en sekundär användning, exempelvis utvecklings- och kvalitetsarbete, resursfördelning eller kunskapsutveckling
- ge sjuksköterskor informationsverktyg för bedömning av hälsotillstånd och förväntade resultat samt ordination av omvårdnad inom sjuksköterskans ansvarsområde omvårdnad
- utveckla och förbättra praxis och stödja beslutsfattande genom nationella informationsstandarder
- stödja både grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor och deras praktik i olika miljöer

ICNP: en historisk överblick av utvecklingen

ICNP har använt en modell med sju axlar för att fånga olika aspekter av vad som kan behöva formuleras i en beskrivning av hälsotillstånd och åtgärder för att påverka det. Modellen överensstämde med en ISO-standard (ISO 18104) för beskrivning av en diagnos och åtgärd i omvårdnad. De sju axlarna med enkla termer i ICNP representerade områdena:

- Fokus
- Bedömning
- Medel
- Åtgärd
- Tid
- Lokalisation
- Vård- och omsorgstagare

Minimikravet för att beskriva en omvårdnadsdiagnos var att det absolut måste finnas en term från axeln *Fokus*, vad det handlar om, och *Bedömning*, som omfattade termer som beskrev exempelvis grad av påverkan (nedsatt, försämrad), potentialitet (risk, faktiskt problem), akut-kronisk eller tidsaspekt. Ett exempel på uttryck är *långvarig smärta*. Termer från de andra axlarna kunde behövas för att förtydliga ytterligare, men det var inte alltid nödvändigt att ha med. En åtgärd behövde alltid anges med termer från axeln Åtgärd i kombination med ett

uttryck från en av de andra axlarna förutom Bedömning. Förutom dessa enklare termer finns det en uppsättning sammansatta termer som just var konstruktioner med stöd av de sju axlarna. Långvarig smärta är ett sådant exempel.

ICNP är nu sedan hösten 2021 en integrerad del av termverket Snomed CT. ICN har genom samarbetet med Snomed International övergett modellen med de sju axlarna i ICNP. Det som nu finns är de sammansatta termerna för beskrivning av omvårdnadsdiagnoser, omvårdnadsresultat och omvårdnadsåtgärder. Dessa finns som termer i det omfattande Snomed CT, men också som ett särskilt urval, det vill säga som en identifierbar del och helhet i det så omfattande Snomed CT. Språkurval ICNP kan laddas ner separata från det övriga.

Du kan utforska tidigare versioner av ICNP på alla från version 2013 till 2019 via browsern på ICNs webbplats: [Browser](#)

Utveckling av ICNP

Det finns totalt 16 ICN-ackrediterade forsknings- och utvecklingscentra för ICNP som på olika sätt arbetar med och bidrar till utvecklingen av ICNP som terminologi, men också forskningsbaserad kunskap relaterad till ICNP. I Sverige har vi inget sådant centrum men det finns ett tydligt samarbete mellan Socialstyrelsen och Svensk sjuksköterskeförening kring utveckling och förvaltning av ICNP, nu som en del av Snomed CT. Ansvarsfördelningen är att ICN har kvar ansvaret för innehåll och utveckling av terminologin medan den internationella organisationen Snomed International har förvaltningsansvaret inom ramen för sitt arbete med Snomed CT. På motsvarande sätt fungerar det i Sverige att Svensk sjuksköterskeförening har ansvar för innehåll och utveckling av termerna för omvårdnad medan Socialstyrelsen har förvaltningsansvar av ICNP som del av Snomed CT.

ICNP är i dagsläget översatt till flera språk och finns tillgängliga via en browser på ICN (International Council of Nurses). I och med samarbetet med Snomed International, där Sverige är med som land, så har vi i Sverige tillgång till ICNP som ett särskilt språkurval i Snomed CT. Socialstyrelsen tillhandahåller Snomed CT till alla vårdgivare i landet, och därmed tillhandahålls även ICNP till alla.

Hur ser ICNP ut i dag?

I dag omfattar ICNP-språkurval i Snomed CT sammanlagt cirka 2000 termer för beskrivning av diagnoser, resultat och åtgärder relaterade till omvårdnad. Det är drygt 850 diagnosuttryck och cirka 1100 termer för olika åtgärder. Dessa finns samlade i *Språkurval ICNP svenska* som kan laddas ner från Snomed CT. Nya termer kommer att komma på årlig basis i och med de nya releaserna av Snomed CT. Internationellt sker det på våren och nationellt kommer de nya omvårdnadstermerna att finnas tillgängliga via releasen i november varje år.

Diagnoserna beskriver aktuella problem, risker och resurser. Diagnoserna är inte formulerade enligt PES-strukturen (Problem - Etiologi - Symtom/tecken). Det som fångas i ICNP-uttrycken är själva problemet, risken eller resursen, alltså det första ledet i PES-strukturen. För en fullständig beskrivning av en diagnos enligt PES så krävs det alltså att etiologin, orsaken till problemet eller riskfaktorn, beskrivs med egna ord.

Termerna i ICNP finns inte publicerade i någon bok, utan finns mer som termer med unika koder avsedda att användas i ett informationssystem, exempelvis en elektronisk patientjournal. Det finns en sammanställning av ICNP-termerna sorterade utifrån VIPS-modellens sökord för omvårdnadsstatus, alltså rubriker som kommunikation, nutrition och så vidare. Här har termer för beskrivning av diagnoser, resultat och åtgärder samlats få rätt ge en överblick av vad ICNP omfattar. I en tidigare version var det uppdelat på två separata dokument som du kan ladda ner här ifrån webbplatsen.

Förslag på nya begrepp

En begäran om att nya begrepp ska inkluderas i ICNP kan lämnas in av forsknings- och utvecklingscentra, sjuksköterskor eller organisationer som National Nurses Associations. Inlämningskonceptformuläret finns här, ladda ner och fyll i det. För att skicka in din ansökan, skicka det ifyllda dokumentet till icnp@icn.ch.

Enligt ett avtal med ICN hanterar, producerar, släpper och distribuerar SNOMED International nu ICNP som en del av SNOMED CT, den mest omfattande kliniska terminologin som används runt om i världen. ICN fortsätter att behålla ägandet och definiera innehållet i ICNP, samtidigt som det når många fler potentiella sjuksköterskeanvändare. Mer information på grundval av avtalet med SNOMED International finns tillgänglig via ett diskussionsunderlag och en uppsättning vanliga frågor om ICNP.

För alla frågor relaterade till ICNP, vänligen kontakta oss på icnp@icn.ch

Översatt från ICN:s webbplats: <https://www.icn.ch/what-we-do/projects/ehealth-icnptm/about-icnp>